
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

ОДОБРЯВАМ
ДИРЕКТОР:

/Доц. М. Божкова, дм/

ПРОГРАМА

ПО

ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ

**Приета на съвет на специалност "Рехабилитатор" с протокол
№1/11.09.2020 г.**

Утвърдена от Колежански съвет с протокол №1/11.09.20 г.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

Наименование на дисциплината:

„Лечебен масаж”

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Задължителна

Образователно – квалификационна степен:

Професионален бакалавър /ПБ/

Форми на обучение:

Лекции, учебно-практически упражнения, клинична практика, самоподготовка.

Продължителност на обучение:

Четири семестъра

Хорариум:

75 часа лекции, 150 часа учебно-практически упражнения

Средства за обучение:

Мултимедийни презентации, дискусии, демонстрация на масажни техники и похвати, изпълнение на практически задачи, мулажи.

Форми на оценяване:

Текущо оценяване, решаване на тестове, изпит.

Формиране на оценката:

Формира се на базата на средно аритметичния сбор от оценките от практически изпит и писмен теоретичен изпит в края на втори и четвърти семестър.

Аспекти при формиране на оценката:

Текущ контрол- включва провеждане на практически упражнения за констатиране на степента на овладяване на масажните техники и изпълняване по алгоритми в по-късен етап на обучението.

Краен контрол- състои се от практически изпит и писмен теоретичен изпит. Крайната оценка се формира на базата на средно аритметичния сбор от оценките на двата изпита.

Семестриален изпит:

Да / практически и писмен теоретичен изпит /.

Държавен изпит:

Да / практически и писмен теоретичен изпит /.

Водещ преподавател:

Преподаватели от специалност „Рехабилитатор”

Специалност:

„Рехабилитатор”

АНОТАЦИЯ

Масажът е неразделна част от физикалната медицина. Неговото въздействие върху здравия и болния организъм е изключително ефективно, особено в комбинация с другите средства на физикалната терапия.

Поради това, наред с изучаването на различните видове масаж и техните особености, се постига формиране на професионални компетенции за изследване, установяване на патологичната находка и подбор на подходящи масажни похвати за ефективно въздействие върху заболяните структури.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Придобиване на знания, умения и навици за прилагане на всички съвременни форми, методи и средства на лечебния масаж:

1. Запознаване на студентите с особеностите на видовете масаж и с физиологичното влияние на масажа върху отделните органи и системи. Запознаване с показанията и противопоказанията за масаж.
2. Овладяване техниката на масажните похвати и избирателното им прилагане спрямо патологичната находка. Придобиване на умения за соматоскопски и функционални изследвания на пациентите.
3. Придобиване на умения за коректно прилагане на масажните техники при различните видове масаж:
 - класически масаж
 - рефлекторен масаж
 - акупресура
 - зонотерапия
 - апаратен масаж
 - спортен масаж
 - хигиенен масаж

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След приключване на обучението студентите трябва да имат следните познания и умения:

Теоретични знания на студентите:

- да познават физиологичното влияние на различните видове масаж върху различните органи и системи.
- да познават показанията и противопоказанията за масаж.
- да познават техниката на класическия, рефлекторния, спортния, козметичния и апаратния масаж, акупресура и зонотерапия.

Практически умения на студентите:

- да прилагат на практика класическия масаж при заболяванията, изучавани в учебната програма по масаж.
- да прилагат на практика рефлекторния масаж, акупресура и зонотерапия.
- да прилагат на практика спортен, козметичен и апаратен масаж.

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Изпити	Часове			Часове по години и семестри			
	Семестър	Общо	Лекции.	Упражн.	I	II	III	IV
Лечебен масаж	I, II, III, IV	225	75	150	2/3 30/45	1/2 15/30	1/2 15/30	1/3 15/45

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

I курс, I семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ	Д А Т А
1.	Исторически преглед на масажа. Хигиенни изисквания при масажа. Намазващи средства. Изходни положения и палпация на отделните тъкани. Техника и физиологично влияние на поглаждането	2ч.	
2.	Техника и физиологично влияние на поглаждането Класификация на масажа и масажните похвати.	2ч.	
3.	Техника и физиологично влияние на разтриването.	2 ч.	
4.	Техника и физиологично влияние на омачкването.	2ч.	
5.	Техника и физиологично влияние на вибрацията.	2ч.	
6.	Масаж на гръб и лумбо-сакрална област.	2ч.	
7.	Масажна яка. Масажът като средство в комплексната рехабилитация на болния	2ч.	
8.	Масаж на горен крайник.	2ч.	

9.	Масаж на долен крайник.	2ч.	
10.	Масаж на гърди и шия .	2ч.	
11.	Масаж на лицевата и окосмената част на главата.	2ч.	
12.	Масаж на корем и коремни органи.	2ч.	
13.	Масаж на цяло тяло	2ч.	
14.	Апаратен масаж.	2ч.	
15.	Физиологично влияние на масажа върху различните органи и системи. Показания и противопоказания за масаж	2ч.	

ОБЩО: 30 ч.

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

I курс, II семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Масажът като рефлекторна терапия. Мускулен масаж.	1ч.	.
2.	Периостален масаж.	1 ч.	
3.	Съединителнотъканен масаж.	1ч.	
4.	Сегментарен масаж.	1ч.	
5.	Сегментарен масаж.	1ч.	
6.	Спортен масаж.	1 ч.	
7.	Спортен масаж.	1 ч.	
8.	Козметичен масаж.	1ч.	
9.	Масаж при рани и ръбци.	1ч.	
10.	Масаж при контрактури и тендовагинит.	1ч.	
11.	Масаж при контузио, дисторзио, луксацио.	1ч.	

12.	Масаж при фрактури на костите на ГК.	1ч.	
13.	Масаж при фрактури на костите ДК.	1ч.	
14.	Масаж при оперативно лечение при фрактури на костите на горен и долен крайник.	1ч.	
15.	Масаж при ампутации на крайниците и подготовка на чукана за протезиране.	1ч.	

ОБЩО: 15 ч.

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

II курс, III семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Масаж при травматични увреди на периферните нерви.	1 ч.	.
2.	Масаж при полиневрит.	1 ч.	
3.	Масаж при полиомиелит.	1ч.	
4.	Масаж при неврит на нервус фациалис.	1ч.	
5.	Масаж при неврит и невралгия на нервус ишиадикус.	1ч.	
6.	Масаж при брахиален плексит.	1ч.	
7.	Масаж при невралгия на нервус тригеминус и плексус соларис.	1ч.	
8.	Масаж при невралгия на нерви окципиталис.	1ч.	
9.	Масаж при междуребрена невралгия.	1ч.	
10.	Масаж при увреди на гръбначния мозък.	1ч.	
11.	Масаж при болест на Паркинсон.	1ч.	

12.	Масаж при мозъчен инсулт. .	1ч.	
13.	Масаж при мигрена	1ч.	
14.	Масаж при неврастения.	1ч.	
15.	Масаж при ДЦП. .	1 ч.	

ОБЩО: 15 ч.

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

II курс, IV семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Масаж при възпалителни и дегенеративни ставни заболявания. Масаж при ревматоиден артрит. Масаж при анкилозиращ спондилоартрит.	1 ч.	
2.	Масаж при коксартроза. Масаж при гонартроза. Масаж при спондилоартроза	1 ч.	
3.	Масаж при белодробни заболявания-бронхиална астма и хроничен бронхит.	1ч.	
4.	Масаж при стомашно-чревни заболявания – гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хроничен колит и запек.	1 ч.	
5.	Масаж при заболявания на обмяната на веществата – обезитас.	1 ч.	
6.	Масаж при сърдечно- съдови заболявания: стенокардия, инфаркт на миокарда.	1 ч.	
7.	Масаж при сърдечно- съдови заболявания: сърдечно-съдова недостатъчност. Масаж при внезапно спиране на сърдечната дейност.	1 ч.	
8.	Масаж при хипертонична, хипотонична болест и лимфедем..	1 ч.	
9.	Масаж при кърмачета. Масаж при заболявания в детска възраст - масаж при рахит	1 ч.	
10.	Масаж при заболявания в детска възраст - крива шия.	1 ч.	

11.	Масаж при прогресивна мускулна дистрофия.	1 ч.	
12.	Акупресура. Традиционни представи за въздействие на акупресурата.	1 ч.	
13.	Топография. Измервателни единици. Специални точки.	1 ч.	
14.	Методики, техники, похвати за акупресура	1 ч.	
15.	Зонотерапия.	1 ч.	

ОБЩО: 15 ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ
I курс, I семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ	Д А Т А
1.	Хигиенни изисквания при масажа. Намазващи средства. Изходни положения и палпация на отделните тъкани. Техника на поглаждането.	3ч.	
2.	Техника на поглаждането.	3 ч.	
3.	Техника на разтриването.	3 ч.	
4	Техника на омачкването.	3 ч.	
5.	Техника на вибрацията.	3 ч.	
6.	Масаж на гръб.	3 ч.	
7.	Масаж на лумбо-сакрална област.	3 ч.	
8.	Масажна яка.	3 ч.	
9.	Масаж на горен крайник.	3 ч.	
10.	Масаж на долен крайник.	3 ч.	

11.	Масаж на гърди и шия .	3 ч.	
12.	Масаж на лицевата и окосмената част на главата.	3ч.	
13.	Масаж на корем и коремни органи.	3 ч.	
14.	Масаж на коремни органи.	3 ч.	
15.	Апаратен масаж. Масаж на цяло тяло	3 ч.	

ОБЩО: 45 ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ

І курс, ІІ семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Мускулен масаж.	2ч.	
2.	Периостален масаж.	2ч.	
3.	Съединителнотъканен масаж.	2ч.	
4.	Сегментарен масаж.	2ч.	
5.	Сегментарен масаж.	2ч.	
6.	Спортен масаж.	2ч.	
7.	Спортен масаж.	2 ч.	
8.	Козметичен масаж.	2ч.	
9.	Масаж при рани и рѳбци.	2ч.	
10.	Масаж при контрактури.	2ч.	
11.	Масаж при тендовагинит.	2ч.	

12.	Масаж при контузио, дисторзио и луксацио.	2ч.	
13.	Масаж при фрактури на костите.	2ч.	
14.	Масаж при фрактури на костите.	2 ч.	
15.	Масаж при ампутации на крайниците и подготовка на чукана за протезиране.	2 ч.	

ОБЩО: 30 ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ

II курс, III семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Масаж при травматични увреди на периферните нерви.	2ч.	
2.	Масаж при травматични увреди на периферните нерви .	2ч.	
3.	Масаж при травматични увреди на периферните нерви.	2ч.	
4.	Масаж при полиневрит.	2ч.	
5.	Масаж при полиомиелит.	2ч.	
6.	Масаж при неврит на нервус фациалис .	2ч.	
7.	Масаж при неврит и невралгия на нервус ишиадикус.	2ч.	
8.	Масаж при брахиален плексит.	2ч.	
9.	Масаж при невралгия на окципиталните нерви .	2ч.	
10.	Масаж при невралгия на нервус тригеминус и плексус соларис. Масаж при междуребрена невралгия.	2ч.	
11.	Масаж при увреди на гръбначния мозък.	2ч.	

12.	Масаж при болест на Паркинсон.	2ч.	
13.	Масаж при мозъчен инсулт.	2 ч.	
14.	Масаж при неврастения. Масаж при мигрена	2 ч.	
15.	Масаж при ДЦП.	2 ч.	

ОБЩО: 30 ч.

ПРОГРАМА ЗА УПРАЖНЕНИЯ

II курс, IV семестър

№	Т Е М А	ЧАСОВЕ	Д А Т А
1.	Масаж при ревматоиден артрит.	3 ч.	
2.	Масаж при анкилозиращ спондилоартрит.	3 ч.	
3.	Масаж при спондилоартроза.	3 ч.	
4.	Масаж при коксартроза.	3 ч.	
5.	Масаж при гонартроза.	3 ч.	
6.	Масаж при бронхиална астма и хроничен бронхит.	3 ч.	

7.	Масаж при гастрит и язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника. Масаж при хроничен колит и запек.	3 ч.	
8.	Масаж при обезитас.	3 ч.	
9.	Масаж при стенокардия. Масаж при инфаркт на миокарда. Масаж при сърдечно-съдова недостатъчност. Масаж при внезапно спиране на сърдечната дейност.	3 ч.	
10.	Масаж при хипертонична и хипотонична болест.	3 ч.	
11.	Масаж при лимфедем. Масаж при кърмачета и рахит.	3 ч.	
12.	Масаж при прогресивна мускулна дистрофия.	3 ч.	
13.	Масаж при крива шия. Акопресура- Топография. Измервателни единици. Специални точки.	3 ч.	
14.	Методики, техники, похвати за акупресура. Меридиан на белия дроб и дебело черво. Меридиан на стомаха и далак- панкреас Меридиан на сърце и тънко черво. Меридиан на пикочния мехур и бъбрека	3 ч.	
15.	Меридиан на перикарда и трите енергизатора. Меридиан на жлъчен мехур и черен дроб. Преден среден меридиан и заден среден меридиан Зонотерапия.	3 ч.	

ОБЩО: 45 ч.

ЛЕКЦИИ – ТЕЗИСИ

ЛЕКЦИЯ № 1 – 2 часа

ИСТОРИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД НА МАСАЖА. МАСАЖЪТ КАТО СРЕДСТВО В КОМПЛЕКСНАТА РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА БОЛНИЯ.

1. Развитие на масажа и масажните похвати през вековете.
2. Исторически паметници, даващи сведения за прилагането на масаж от началото на човешката цивилизация до наши дни.
3. Развитие на класическия лечебен масаж в България.
4. Лечебният масаж-дял на физикалната медицина.
5. Определение за масаж.
6. Съчетаване на масажа с други физикални фактори – масаж и активни форми на кинезитерапия, масаж и топлолечение, масаж и светлолечение, масаж и електролечение, масаж и криотерапия, масаж и водолечение, масаж и курортно лечение.

ФИЗИОЛОГИЧНО ВЛИЯНИЕ НА МАСАЖА ВЪРХУ РАЗЛИЧНИТЕ ОРГАНИ И СИСТЕМИ.

1. Физиологично влияние на масажа върху кожата – анатомо-физиологични данни за кожата, функция на кожата, рефлекторни реакции на кожата, изследване на кожата, действие на масажа върху кожата.
2. Физиологично влияние на масажа върху лимфната система – анатомо-физиологични данни за лимфната система, функция на лимфната система, действие на масажа върху лимфната система.
3. Физиологично влияние на масажа върху кръвоносната система - анатомо-физиологични данни за кръвоносната система, функция на кръвоносната система, действие на масажа върху кръвообращението.
4. Физиологично влияние на масажа върху скелетната мускулатура – строеж, свойства и функция на мускулите, рефлекторни реакции в мускулите, действие на масажа върху мускулатурата.
5. Физиологично влияние на масажа върху ставите и околоставните тъкани – анатомично устройство, функция, реакция в ставите, действие на масажа върху ставите.
6. Физиологично влияние на масажа върху нервната система – анатомо-физиологични данни, функция на нервната система, действие на масажа върху централна и периферна нервна система.
6. Физиологично влияние на масажа върху обмяната на веществата – върху белтъчната, въглехидратната, мастната, водната, минералната и газовата обмяна.

ЛЕКЦИЯ № 2 – 2 часа

ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ МАСАЖА. НАМАЗВАЩИ СРЕДСТВА. ИЗХОДНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ПАЛПАЦИЯ НА ОТДЕЛНИТЕ ТЪКАНИ.

1. Хигиенни изисквания при масажа- към рехабилитатора, към масажирания и към условията, при които се извършва.
2. Намазващи средства – изисквания към намазващите средства, видове намазващи средства.

3. Определяне на изходните положения при масаж на отделните части на тялото и установяване на измененията в отделните тъкани чрез палпация.

КЛАСИФИКАЦИЯ НА МАСАЖА И МАСАЖНИТЕ ПОХВАТИ.

1. Лечебен масаж, спортен масаж, хигиенен масаж. Класификация на масажните похвати – основни, спомагателни и комбинирани.

ТЕХНИКА И ФИЗИОЛОГИЧНО ВЛИЯНИЕ НА ПОГЛАЖДАНЕТО.

1. Основни и спомагателни похвати на поглаждането. Физиологично влияние на поглаждането.

ЛЕКЦИЯ № 3 – 2 часа

ТЕХНИКА И ФИЗИОЛОГИЧНО ВЛИЯНИЕ НА РАЗТРИВАНЕТО.

1. Основни, спомагателни и комбинирани похвати на разтриването.
2. Физиологично влияние на разтриването.

ЛЕКЦИЯ № 4 – 2 часа

ТЕХНИКА И ФИЗИОЛОГИЧНО ВЛИЯНИЕ НА ОМАЧКВАНЕТО.

1. Основни и спомагателни похвати на омачкването.
2. Техника и физиологично влияние на омачкването.

ЛЕКЦИЯ № 5 – 2 час

ТЕХНИКА И ФИЗИОЛОГИЧНО ВЛИЯНИЕ НА ВИБРАЦИЯТА.

1. Вибрация с отделяне на ръцете: основни и спомагателни похвати.
2. Физиологично влияние на вибрацията с отделяне на ръцете.

ЛЕКЦИЯ № 6 – 2 часа

ТЕХНИКА И ФИЗИОЛОГИЧНО ВЛИЯНИЕ НА ВИБРАЦИЯТА.

1. Вибрация без отделяне на ръцете: основни и спомагателни похвати.
2. Физиологично влияние на вибрацията без отделяне на ръцете.

ЛЕКЦИЯ № 7 – 2 часа

МАСАЖ НА ГРЪБ И ЛУМБО- САКРАЛНА ОБЛАСТ.

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация на гръб и лумбо-сакрална област.

ЛЕКЦИЯ № 8 – 2 часа

МАСАЖНА ЯКА.

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация в областта на масажната яка.

ЛЕКЦИЯ № 9 – 2 часа

МАСАЖ НА ГОРЕН КРАЙНИК.

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Обработване на гръбначно-мозъчния сегмент на горен крайник.
4. Подготвителен масаж на горен крайник.
5. Детайлен масаж на горен крайник.

ЛЕКЦИЯ № 10 – 2 часа

МАСАЖ НА ДОЛЕН КРАЙНИК

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Обработване на гръбначно-мозъчния сегмент на долен крайник.
4. Подготвителен масаж на долен крайник.
5. Детайлен масаж на отделните части на долен крайник.

ЛЕКЦИЯ № 11 – 2 часа

МАСАЖ НА ГЪРДИ И ШИЯ

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация на гърди и шия.

ЛЕКЦИЯ № 12 – 2 часа

МАСАЖ НА ЛИЦЕВАТА И ОКОСМЕНАТА ЧАСТ НА ГЛАВАТА

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Анатомични особености.
4. Цел на масажа.
5. Поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация на масажните зони.
6. Противопоказания за масаж.

ЛЕКЦИЯ № 13 – 2 часа

МАСАЖ НА КОРЕМ И КОРЕМНИ ОРГАНИ

1. Техника на масаж на стомах, дебело черво, тънки черва, черен дроб, диафрагма, слънчев сплит и пикочен мехур.
2. Изходни положения.
3. Особенности и правила при масаж на корема и коремните органи.

ЛЕКЦИЯ № 14 – 2 часа

АПАРАТЕН МАСАЖ.

1. Хидромасаж.
2. Механичен масаж.
3. Пневмомасаж.

ЛЕКЦИЯ № 15 – 2 час

ПОКАЗАНИЯ И ПРОТИВОПОКАЗАНИЯ ЗА МАСАЖ

1. Общи показания за прилагане на масаж.
2. Относителни и абсолютни противопоказания за масаж.

ЛЕКЦИЯ № 16 – 1 час

МАСАЖЪТ КАТО РЕФЛЕКТОРНА ТЕРАПИЯ.

1. Дозировка- примерна схема на рефлекторния масаж.
2. Показания и противопоказания за прилагане на рефлекторния масаж.

ЛЕКЦИЯ № 17 – 1 час

МУСКУЛЕН МАСАЖ.

1. Същност.
2. Находки.
3. Откриване.
4. Техники.
5. Показания и противопоказания.
6. Методични указания.

ЛЕКЦИЯ № 18 – 1 час

ПЕРИОСТАЛЕН МАСАЖ.

1. Същност.
2. Находки.
3. Откриване.
4. Техники.
5. Показания и противопоказания.
6. Методични указания.

ЛЕКЦИЯ № 19 – 1 час

СЪЕДИНИТЕЛНОТЪКАНЕН МАСАЖ.

1. Същност.
2. Находки.
3. Откриване.
4. Техники.
5. Показания и противопоказания.
6. Методични указания.

ЛЕКЦИЯ № 20 – 1 час

СЕГМЕНТАРЕН МАСАЖ.

1. Същност.
2. Находки.
3. Откриване.
4. Техники.

ЛЕКЦИЯ № 21 – 1 час

СЕГМЕНТАРЕН МАСАЖ.

1. Странични явления и отстраняването им.
2. Методични указания.

СПОРТЕН МАСАЖ.

1. Цел и особености на спортния масаж.
2. Класификация на спортния масаж.
3. Тренировъчен спортен масаж.

ЛЕКЦИЯ № 22 – 1 час

СПОРТЕН МАСАЖ.

1. Предстартов спортен масаж.
2. Възстановителен спортен масаж.

ЛЕКЦИЯ № 23 – 1 час

СПОРТЕН МАСАЖ.

1. Предстартов спортен масаж.
2. Възстановителен спортен масаж.

ЛЕКЦИЯ № 24 – 1 час

КОЗМЕТИЧЕН МАСАЖ.

1. Цел на козметичния масаж.
2. Техника.
3. Противопоказания за козметичен масаж.

ЛЕКЦИЯ № 25 – 1 час

МАСАЖ ПРИ РАНИ И РЪБЦИ.

1. Определение.
2. Видове.
3. Лечение.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 26 – 1 час

МАСАЖ ПРИ КОНТРАКТУРИ И ТЕНДОВАГИНИТ.

1. Определение.
2. Видове.
3. Цел и задачи на масажа.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 27 – 1 час

МАСАЖ ПРИ КОНТУЗИО, ДИСТОРЗИО, ЛУКСАЦИО.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Лечение.
4. Цел на масажа.
5. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 28 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ФРАКТУРИ НА КОСТИТЕ.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Лечение.
4. Техника на масажа при различните видове имобилизация.

ЛЕКЦИЯ № 29 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ФРАКТУРИ НА КОСТИТЕ.

1. Техника на масажа в следимобилизационния период.

ЛЕКЦИЯ № 30 – 1 час

МАСАЖ ПРИ АМПУТАЦИИ НА КРАЙНИЦИТЕ И ПОДГОТОВКА НА ЧУКАНА ЗА ПРОТЕЗИРАНЕ.

1. Цели и задачи на масажа.
2. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 31 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ТРАВМАТИЧНИ УВРЕДИ НА ПЕРИФЕРНИТЕ НЕРВИ.

1. Степени на увреда на периферните нерви-сътресение, контузио, частично и пълно прекъсване на нерва.
2. Снемане на рехабилитационен потенциал.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа при травматични увреди на периферните нерви на горен и долен крайник.

ЛЕКЦИЯ № 32 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ПОЛИНЕВРИТ.

1. Видове полиневрит.

2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 33 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ПОЛИОМИЕЛИТ.

1. Стадии на протичане на заболяването.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 34 – 1 час

МАСАЖ ПРИ НЕВРИТ НА НЕРВУС ФАЦИАЛИС.

1. Клинична картина.
2. Снемане на рехабилитационен потенциал.
3. Лечение.
4. Цел на масажа.
5. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 35 – 1 час

МАСАЖ ПРИ НЕВРИТ И НЕВРАЛГИЯ НА НЕРВУС ИШИАДИКУС.

1. Клинична картина.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 36 – 1 час

МАСАЖ ПРИ БРАХИАЛЕН ПЛЕКСИТ.

1. Клинична картина.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 37 – 1 час

МАСАЖ ПРИ НЕВРАЛГИЯ НА НЕРВУС ТРИГЕМИНУС И ПЛЕКСУС СОЛАРИС.

1. Клинична картина.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 38 – 1 час

МАСАЖ ПРИ НЕВРАЛГИЯ НА НЕРВИ ОКЦИПИТАЛИС.

1. Етиология.
2. Клинична картина.

3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.
5. Техника на тракционния масаж.

ЛЕКЦИЯ № 39 – 1 час

МАСАЖ ПРИ МЕЖДУРЕБРЕНА НЕВРАЛГИЯ.

1. Клинична картина.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 40 – 1 час

МАСАЖ ПРИ УВРЕДИ НА ГРЪБНАЧНИЯ МОЗЪК.

1. Степени на увреда на гръбначния мозък.
2. Синдроми на увреда на гръбначния мозък.
3. Цели на масажа в зависимост от перспективата за възстановяване.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 41 – 1 час

МАСАЖ ПРИ БОЛЕСТ НА ПАРКИНСОН.

1. Етиология.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 42 – 1 час

МАСАЖ ПРИ МОЗЪЧЕН ИНСУЛТ.

1. Клинична картина.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 43 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ДЦП.

1. Определение.
2. Етиология.
3. Клинична картина.
4. Цел на масажа.
5. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 44 – 1 час

МАСАЖ ПРИ НЕВРАСТЕНИЯ.

- Видове неврастения.
Клинична картина.

Цел на масажа.

Техника на масажа при хиперстенна и хипостенна форма на невроза.

ЛЕКЦИЯ № 45 – 1 час

МАСАЖ ПРИ МИГРЕНА.

1. Определение.
2. Етиология.
3. Клинична картина.
4. Техника на масажа при мигрена.

ЛЕКЦИЯ № 46 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ВЪЗПАЛИТЕЛНИ И ДЕГЕНЕРАТИВНИ СТАВНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ.

МАСАЖ ПРИ РЕВМАТОИДЕН АРТРИТ.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Стадии на заболяването.
4. Цел на масажа.
5. Техника на масажа.

МАСАЖ ПРИ АНКИЛОЗИРАЩ СПОНДИЛОАРТРИТ.

1. Определение.
2. Етиология.
3. Клинични форми.
4. Клинични стадии.
5. Функционална оценка на ОДА.
6. Цел на масажа.
7. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 47 – 1 час

МАСАЖ ПРИ КОКСАРТРОЗА.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.

МАСАЖ ПРИ ГОНАРТРОЗА.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.

МАСАЖ ПРИ СПОНДИЛОАРТРОЗА.

1. Клинична картина.
2. Цел на масажа.
3. Техника на масажа зависимост от локализацията на патологичната находка.

ЛЕКЦИЯ № 48 – 1 час

МАСАЖ ПРИ БЕЛОДРОБНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ-БРОНХИАЛНА АСТМА И ХРОНИЧЕН БРОНХИТ.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа .

ЛЕКЦИЯ № 49- 1 час

МАСАЖ ПРИ СТОМАШНО-ЧРЕВНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ – ГАСТРИТ, ЯЗВЕНА БОЛЕСТ НА СТОМАХА И ДВАНАДЕСЕТОПРЪСТНИКА, ХРОНИЧЕН КОЛИТ И ЗАПЕК.

1. Определение.
2. Етиология.
3. Клинична картина.
4. Цел на масажа.
- 5.Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 50 - 1 час

МАСАЖ ПРИ ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОБМЯНАТА НА ВЕЩЕСТВАТА – ОБЕЗИТАС.

1. Определение.
2. Етиология.
3. Клинична картина.
4. Цел на масажа.
5. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 51- 1 час

МАСАЖ ПРИ СЪРДЕЧНО- СЪДОВИ ЗАБОЛЯВАНИЯ: СТЕНОКАРДИЯ, ИНФАРКТ НА МИОКАРДА.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 52- 1 час

МАСАЖ ПРИ СЪРДЕЧНО- СЪДОВИ ЗАБОЛЯВАНИЯ: СЪРДЕЧНО- СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.

МАСАЖ ПРИ ВНЕЗАПНО СПИРАНЕ НА СЪРДЕЧНАТА ДЕЙНОСТ.

1. Цел на масажа.
2. Техника на непряк сърдечен масаж.

ЛЕКЦИЯ № 53 – 1 час

МАСАЖ ПРИ ХИПЕРТОНИЧНА, ХИПОТОНИЧНА БОЛЕСТ И ЛИМФЕДЕМ.

1. Определение.
2. Клинична картина.
3. Цел на масажа.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 54- 1 час

МАСАЖ ПРИ КЪРМАЧЕТА.

1. Анатомо-физиологични особености на детския организъм.
2. Особености на масажа в кърмаческа възраст.
3. Техника на масажа.

МАСАЖ ПРИ ЗАБОЛЯВАНИЯ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ - МАСАЖ ПРИ РАХИТ.

1. Етиология.
2. Клинична картина.
3. Задачи на масажа.
4. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 55- 1 час

МАСАЖ ПРИ ЗАБОЛЯВАНИЯ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ - КРИВА ШИЯ.

1. Определение.
2. Етиология.
3. Клинични форми.
4. Лечение.
5. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 56- 1 час

МАСАЖ ПРИ ПРОГРЕСИВНА МУСКУЛНА ДИСТРОФИЯ.

1. Определение.
2. Патогенеза.
3. Клинични форми.
4. Цел на масажа.
5. Техника на масажа.

ЛЕКЦИЯ № 57- 1 час

АКУПРЕСУРА.

1. Исторически преглед.
2. Определение.
3. Същност.
4. Предимства.
5. Показания и противопоказания.

ЛЕКЦИЯ № 58- 1 час

ТРАДИЦИОННИ ПРЕДСТАВИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА АКУПРЕСУРАТА.

1. Учение за енергиите.
2. Учение за биологично активните точки.
3. Учение за меридианите.

ТОПОГРАФИЯ.

1. Локализация на акупресурните точки

ИЗМЕРВАТЕЛНИ ЕДИНИЦИ.

1. Определяне на индивидуално-пропорционален цун.

СПЕЦИАЛНИ ТОЧКИ

1. Възбуждаща.
2. Успокояваща.
3. Точка извор.
4. Шлюзова точка.
5. Хармонизираща точка.
6. Съединителна точка.

МЕТОДИКИ В АКУПРЕСУРАТА

1. Тонизираща методика.
2. Успокояваща методика.
3. Хармонизираща методика.

ЛЕКЦИЯ № 59 – 1 час

ТЕХНИКИ И ПОХВАТИ ЗА АКУПРЕСУРА.

1. Техники и похвати, прилагани в акупресурната точка.
2. Техники и похвати по меридианите.

ЛЕКЦИЯ № 60- 1 час

ЗОНОТЕРАПИЯ.

1. Същност.
2. Находки.
3. Техники.
4. Показания и противопоказания.

У П Р А Ж Н Е Н И Я – Т Е З И С И

УПРАЖНЕНИЕ № 1 – 3 часа

ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ ПРИ МАСАЖА. НАМАЗВАЩИ СРЕДСТВА. ИЗХОДНИ ПОЛОЖЕНИЯ И ПАЛПАЦИЯ НА ОТДЕЛНИТЕ ТЪКАНИ

1. Обсъждане на хигиенните изисквания към рехабилитатора, към масажирания и към условията, при които се извършва.
2. Намазващи средства – необходимост, изисквания и видове намазващи средства.

3. Демонстрация на изходни положения и палпация на отделните тъкани.

ТЕХНИКА НА ПОГЛАЖДАНЕТО

1. Демонстрация на основните и спомагателни похвати на плоскостното поглаждане.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 2 – 3 часа

ТЕХНИКА НА ПОГЛАЖДАНЕТО

1. Демонстрация на основните и спомагателни похвати на обхващащото поглаждане.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 3 – 3 часа

ТЕХНИКА НА РАЗТРИВАНЕТО

1. Демонстрация на основните и спомагателни похвати на разтриването.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 4 – 3 часа

ТЕХНИКА НА ОМАЧКВАНЕТО

1. Демонстрация на основните похвати на омачкването.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 5 – 3 часа

ТЕХНИКА НА ВИБРАЦИЯТА

1. Демонстрация на основните и спомагателни похвати на вибрация с отделяне на ръцете.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 6 – 3 часа

МАСАЖ НА ГРЪБ

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Демонстрация на поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация в определените масажни области.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 7 – 3 часа

МАСАЖ НА ЛУМБО-САКРАЛНА ОБЛАСТ.

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Демонстрация на поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация в определените масажни области.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 8 – 3 часа

МАСАЖНА ЯКА

5. Определяне на масажното поле.
6. Изходни положения.
7. Демонстрация на поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация в определените масажни области.
8. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 9 – 3 часа

МАСАЖ НА ГОРЕН КРАЙНИК.

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения. Демонстрация на масажните похвати в областта на гръбначно-мозъчния сегмент на горен крайник, демонстрация на подготвителен и детайлен масаж на горен крайник.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 10 – 3 часа

МАСАЖ НА ДОЛЕН КРАЙНИК

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Демонстрация на масажните похвати в областта на гръбначно-мозъчния сегмент на долен крайник, демонстрация на подготвителен и детайлен масаж на долен крайник.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 11 – 3 часа

МАСАЖ НА ГЪРДИ И ШИЯ

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Демонстрация на поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация в определените масажни области.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 12 – 3 часа

МАСАЖ НА ЛИЦЕВАТА И ОКОСМЕНАТА ЧАСТ НА ГЛАВАТА

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения.
3. Демонстрация на поглаждане, разтриване, омачкване и вибрация в областта на лицевата и окосмената част на главата.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 13 – 3 часа

МАСАЖ НА КОРЕМ И КОРЕМНИ ОРГАНИ

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения за масаж на корем, стомах, дебело черво и тънки черва.
3. Демонстрация на масажните похвати в определените масажни области.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 14 – 3 часа

МАСАЖ НА КОРЕМНИ ОРГАНИ

1. Определяне на масажното поле.
2. Изходни положения за масаж на черен дроб, диафрагма, слънчев сплит и пикочен мехур.
3. Демонстрация на масажните похвати в определените масажни области.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 15 – 3 часа

АПАРАТЕН МАСАЖ

1. Демонстрация и работа с различните видове апарати за масаж.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 16 – 2 часа

МУСКУЛЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на техниките за откриване и обработване на патологичните промени в мускулите - хипералгезия, хипертонус и хипотонус на мускулите, миогелози и тендопатии.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател

УПРАЖНЕНИЕ № 17 – 2 часа

ПЕРИОСТАЛЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на техниките за откриване и обработване на периосталните находки върху отделните части на тялото.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 18 – 2 часа

СЪЕДИНИТЕЛНОТЪКАНЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на техниките за откриване и обработване на съединителнотъканните находки.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.
- 3.

УПРАЖНЕНИЕ № 19 – 2 часа

СЕГМЕНТАРЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на техниките за откриване и обработване на рефлекторните находки по кожата и в съединителната тъкан.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 20 – 2 часа

СЕГМЕНТАРЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на техниките за откриване и обработване на рефлекторните находки в мускулите и периоста.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 21 – 2 часа

СПОРТЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на видовете спортен масаж - тренировъчен, предстартов и възстановителен.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 22 -2 часа

СПОРТЕН МАСАЖ.

3. Демонстрация на видовете спортен масаж - тренировъчен, предстартов и възстановителен.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 23 - 2 часа

КОЗМЕТИЧЕН МАСАЖ.

1. Демонстрация на масажните техники в козметичния масаж на лице и шия.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 24 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ РАНИ И РЪБЦИ

1. Демонстрация на масажните техники за профилактика и лечение на различните видове рани.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 25 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ КОНТРАКТУРИ.

1. Демонстрация на масажните техники при различните видове контрактури на горен крайник.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 26 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ТЕНДОВАГИНИТ.

1. Демонстрация на масажните техники при различните видове тендовагинит.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 27 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ КОНТУЗИО, ДИСТОРЗИО И ЛУКСАЦИО.

1. Демонстрация на масажните техники през различните периоди на възстановяване при контузио, дисторзио и луксацио.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 28 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ФРАКТУРИ НА КОСТИТЕ.

1. Демонстрация на масажните техники на горен крайник, съобразени с различните видове имобилизация, по време на имобилизационния и следимобилизационния период.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 29 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ФРАКТУРИ НА КОСТИТЕ.

1. Демонстрация на масажните техники на долен крайник, съобразени с различните видове имобилизация, по време на имобилизационния и следимобилизационния период.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 30 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ АМПУТАЦИИ НА КРАЙНИЦИТЕ И ПОДГОТОВКА НА ЧУКАНА ЗА ПРОТЕЗИРАНЕ.

1. Демонстрация на масажните техники при различните видове ампутации на горен и долен крайник.

2. Демонстрация на масажните техники, съобразени с периодите на възстановяване след ампутации.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 31 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ТРАВМАТИЧНИ УВРЕДИ НА ПЕРИФЕРНИТЕ НЕРВИ.

1. Демонстрация на масажните техники при увреда на нервус медианус и нервус улнарис.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 32 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ТРАВМАТИЧНИ УВРЕДИ НА ПЕРИФЕРНИТЕ НЕРВИ.

1. Демонстрация на масажните техники при увреда на нервус радиалис, нервус аксиларис и нервус мускулокутанеус.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 33 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ТРАВМАТИЧНИ УВРЕДИ НА ПЕРИФЕРНИТЕ НЕРВИ.

1. Демонстрация на масажните техники при увреда на нервус фибуларис, нервус тибалис и нервус феморалис.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 34 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ПОЛИНЕВРИТ.

1. Демонстрация на масажните техники при различните видове полиневрит.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 35 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ПОЛИОМИЕЛИТ.

1. Демонстрация на масажните техники при полиомиелит.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 36 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ НЕВРИТ НА НЕРВУС ФАЦИАЛИС .

1. Демонстрация на масажните техники при увреда на лицевия нерв.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 37 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ НЕВРИТ И НЕВРАЛГИЯ НА НЕРВУС ИШИАДИКУС.

1. Демонстрация на масажните техники при неврит и невралгия на седалищния нерв.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 38 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ БРАХИАЛЕН ПЛЕКСИТ.

1. Демонстрация на масажните техники при брахиален плексит.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 39 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ НЕВРАЛГИЯ НА ОКЦИПИТАЛНИТЕ НЕРВИ .

1. Демонстрация на масажните техники при невралгия на нерви окципиталис.
2. Демонстрация на тракционен масаж.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 40 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ НЕВРАЛГИЯ НА НЕРВУС ТРИГЕМИНУС И ПЛЕКСУС СОЛАРИС.

1. Демонстрация на масажните техники при невралгия на нервус тригеминус и плексус соларис.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ МЕЖДУРЕБРЕНА НЕВРАЛГИЯ.

1. Демонстрация на масажните техники при междуребрена невралгия.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 41 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ УВРЕДИ НА ГРЪБНАЧНИЯ МОЗЪК.

1. Демонстрация на масажните техники при различните нива на увреда на гръбначен мозък.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 42 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ БОЛЕСТ НА ПАРКИНСОН.

1. Демонстрация на масажните техники при болест на Паркинсон.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 43 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ МОЗЪЧЕН ИНСУЛТ.

1. Демонстрация на масажните техники на горен и долен крайник при мозъчен инсулт.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ НЕВРАСТЕНИЯ.

1. Демонстрация на масажните техники при хипостенна форма и хиперстенна форма на неврастения.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 44 – 2 часа

МАСАЖ ПРИ ДЦП.

1. Демонстрация на масажните техники при различни форми на ДЦП.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 45– 2 часа

МАСАЖ ПРИ МИГРЕНА.

1. Демонстрация на масажните техники при мигрена, включващи похвати от класическия и рефлексорен масаж.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 46– 3 часа

МАСАЖ ПРИ РЕВМАТОИДЕН АРТРИТ.

1. Демонстрация на масажните техники в зависимост от стадия и локализацията на процеса.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 47– 3 часа

МАСАЖ ПРИ АНКИЛОЗИРАЩ СПОНДИЛОАРТРИТ.

1. Демонстрация на масажните техники в зависимост от локализацията и степента на развитие на процеса.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 48– 3 часа

МАСАЖ ПРИ КОКСАРТРОЗА.

1. Демонстрация на масажните техники при коксартроза.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 49– 3 часа

МАСАЖ ПРИ ГОНАРТРОЗА.

1. Демонстрация на масажните техники при гонартроза.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 50– 3 часа

МАСАЖ ПРИ СПОНДИЛОАРТРОЗА.

1. Демонстрация на масажните техники в зависимост от локализацията и степента на развитие на процеса.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 51– 3 часа

МАСАЖ ПРИ БРОНХИАЛНА АСТМА И ХРОНИЧЕН БРОНХИТ.

1. Демонстрация на масажните техники при бронхиална астма и хроничен бронхит.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 52– 3 часа

МАСАЖ ПРИ ГАСТРИТ И ЯЗВЕНА БОЛЕСТ НА СТОМАХА И ДВНАДЕСЕТОПРЪСТНИКА.

1. Демонстрация на масажните техники в областта на масажната яка и рефлекторните методи за повлияване при гастрит и язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ ХРОНИЧЕН КОЛИТ И ЗАПЕК.

1. Демонстрация на масажните техники при атоничен и спастичен запек.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 53– 3 часа

МАСАЖ ПРИ ОБЕЗИТАС.

1. Демонстрация на масажните техники при различните типове затлъстяване.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 54– 3 часа

МАСАЖ ПРИ СТЕНОКАРДИЯ.

1. Демонстрация на масажните техники в областта на масажната яка и рефлекторните методи за повлияване при стенокардия.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ ИНФАРКТ НА МИОКАРДА.

1. Демонстрация на масажните техники в зависимост от периода на лечение на заболяването.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ СЪРДЕЧНО- СЪДОВА НЕДОСТАТЪЧНОСТ.

1. Демонстрация на масажните техники от класическия масаж.
2. Демонстрация на рефлекторните масажи, прилагани при сърдечно- съдова недостатъчност.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ ВНЕЗАПНО СПИРАНЕ НА СЪРДЕЧНАТА ДЕЙНОСТ.

1. Демонстрация на техниката на непряк сърдечен масаж.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 55– 3 часа

МАСАЖ ПРИ ХИПЕРТОНИЧНА И ХИПОТОНИЧНА БОЛЕСТ.

1. Демонстрация на масажните техники от класическия масаж.
2. Демонстрация на рефлекторните методи за повлияване върху артериалното кръвно налягане.

3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ ЛИМФЕДЕМ.

1. Демонстрация на масажните техники при лимфедем на горен и долен крайник.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 56– 3 часа

МАСАЖ ПРИ КЪРМАЧЕТА И РАХИТ.

1. Обсъждане на анатомо-физиологичните особености на детския организъм и особеностите на масажа в кърмаческа възраст.
2. Демонстрация на техниката на масаж при кърмачета и рахит.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МАСАЖ ПРИ ПРОГРЕСИВНА МУСКУЛНА ДИСТРОФИЯ.

1. Демонстрация на масажните техники в зависимост от клиничната форма на заболяването.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 57– 3 часа

МАСАЖ ПРИ КРИВА ШИЯ.

1. Демонстрация на масажните техники на лице и шия в зависимост от клиничната форма.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

ТОПОГРАФИЯ.

1. Откриване локализацията на акупресурните точки.

ИЗМЕРВАТЕЛНИ ЕДИНИЦИ.

1. Определяне на индивидуално-пропорционален цун.
2. Изработване на цунометър.

СПЕЦИАЛНИ ТОЧКИ.

1. Обсъждане на значението на стандартните точки и демонстрация на обработването им по съответните меридиани.
2. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МЕТОДИКИ, ТЕХНИКИ, ПОХВАТИ ЗА АКУПРЕСУРА.

1. Обсъждане на правилата за работа при акупресура.
2. Демонстрация на методиките на акупресура.
3. Демонстрация на техниките и похватите, прилагани в акупресурната точка и по меридианите.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 58– 3 часа

МЕРИДИАН НА БЕЛИЯ ДРОБ И ДЕБЕЛО ЧЕРВО.

1. Функции на меридиана.
2. Стандартни точки.
3. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МЕРИДИАН НА СТОМАХА И ДАЛАК- ПАНКРЕАС.

1. Функции на меридиана.
2. Стандартни точки.
3. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.

4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МЕРИДИАН НА СЪРЦЕ И ТЪНКО ЧЕРВО.

1. Функции на меридиана.
2. Стандартни точки.
3. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МЕРИДИАН НА ПИКОЧНИЯ МЕХУР И БЪБРЕКА.

1. Функции на меридиана.
2. Стандартни точки.
3. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 59– 3 часа

МЕРИДИАН НА ПЕРИКАРДА И ТРИТЕ ЕНЕРГИЗАТОРА.

1. Функции на меридиана.
2. Стандартни точки.
3. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

МЕРИДИАН НА ЖЛЪЧЕН МЕХУР И ЧЕРЕН ДРОБ.

1. Функции на меридиана.
2. Стандартни точки.
3. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.
4. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

ПРЕДЕН СРЕДЕН МЕРИДИАН И ЗАДЕН СРЕДЕН МЕРИДИАН.

1. Функции на меридиана.
2. Демонстрация на техниките и похватите в акупресурните точки по меридиана.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

УПРАЖНЕНИЕ № 60– 3 часа

ЗОНОТЕРАПИЯ.

1. Демонстрация на техниките за откриване и обработване на рефлексогенните зони на стъпалото.
2. Обсъждане на показанията и противопоказанията за прилагане на зонотерапия.
3. Самостоятелна работа на студентите под контрола на преподавател.

ИЗТОЧНИЦИ ЗА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

1. Божкова М., М. Бечева, Н. Белчева, Масаж. Въздействие, техники и приложение. Изд. АВТО ПРИНТ, Пловдив, 2018
2. Вагнер Ф., Масаж на рефлексните зони. София 1994
3. Горанова З., Масаж. София 1994
4. Кирова И., Ръководство по лечебен масаж. Медицина и физкултура, София 1996
5. Кирова И., Акупресура. Медицина и физкултура, София 1998.
6. Корво Дж., Зонотерапия. София 1993

7. Костадинов Д., Т. Краев, Л. Тодоров, Ръководство по рефлекторен масаж. Медицина и физкултура, София 1985
8. Каснакова П. Ръководство по лечебен масаж, изд. МУ Пловдив, 2015
9. Каснакова П. Сборник дидактически тестове за контрол и оценка по лечебен масаж и кинезитерапия. изд. 2Х2, Пловдив, 2016
10. Каснакова П. Ръководство за практически упражнения по масаж, изд. 2Х2, Пловдив, 2017
11. Краев Т., Учебник по лечебен масаж-специална част. Епсид, София 2007
12. Краев Т., Учебник по лечебен масаж и постизометрична релаксация. Веридия, София 2005

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ ***Практически изпит – I семестър***

1. Техника на поглаждането - основни и спомагателни похвати.
2. Техника на разтриването - основни, спомагателни и комбинирани похвати.
3. Техника на омачкването - основни и спомагателни похвати.
4. Техника на вибрацията - основни и спомагателни похвати.
5. Масаж на гръб.
6. Масаж на лумбо - сакрална област.
7. Масажна яка.
8. Масаж на горен крайник.
9. Масаж на долен крайник.
10. Масаж на гърдите.
11. Масаж на шията- предна и задна част.
12. Масаж на окосмената част на главата.
13. Масаж на лицевата част на главата.
14. Масаж на корема.
15. Масаж на органите в коремната кухина - стомах.
16. Масаж на органите в коремната кухина - дебело черво.
17. Масаж на органите в коремната кухина - тънки черва.
18. Масаж на органите в коремната кухина - черен дроб.
19. Масаж на органите в коремната кухина - диафрагма.
20. Масаж на органите в коремната кухина - пикочен мехур.
21. Масаж на слънчевото сплетение.
22. Хигиенни изисквания при масажа:
 - към рехабилитатора;
 - към масажирания;
 - към условията, при които се извършва.
23. Намазващи средства. Изходни положения и палпация на отделните тъкани.
24. Апаратен масаж.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ ***Теоретичен изпит – I семестър***

1. Исторически преглед на масажа. Масажът като средство в комплексната рехабилитация на болния.
2. Физиологично влияние на масажа върху кожата.
3. Физиологично влияние на масажа върху лимфната система.
4. Физиологично влияние на масажа върху скелетната мускулатура, ставите и околоставните тъкани.
5. Физиологично влияние на масажа върху нервната система.
6. Физиологично влияние на масажа върху кръвоносната система.
7. Физиологично влияние на масажа върху обмяната на веществата.
8. Хигиенни изисквания при масажа към рехабилитатора.
9. Хигиенни изисквания при масажа към масажирания.
10. Хигиенни изисквания при масажа към условията, при които се извършва.
11. Намазващи средства. Изходни положения и палпация на отделните тъкани.
12. Класификация на масажа и масажните похвати.
13. Техника и физиологично влияние на поглаждането.
14. Техника и физиологично влияние на разтриването.
15. Техника и физиологично влияние на омачкването.
16. Техника и физиологично влияние на вибрацията.
17. Апаратен масаж.
18. Показания и противопоказания за масаж.
19. Масаж на гръб и лумбо- сакрална област.
20. Масажна яка.
21. Масаж на горен крайник.
22. Масаж на долен крайник.
23. Масаж на гърди и шия.
24. Масаж на лицевата и окосмената част на главата.
25. Масаж на корем и коремни органи.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ ***Практически изпит –II семестър***

1. Мускулен масаж при хипералгизия, хипертонус и хипотонус на мускулите, миогелози и тендопатии.
2. Периостален масаж.
3. Съединителнотъканен масаж.
4. Сегментарен масаж – прийоми за въздействие върху кожа, съединителна тъкан, мускули и периост.
5. Спортен масаж – тренировъчен, предстартов, възстановителен.
6. Козметичен масаж.
7. Масаж при рани.
8. Масаж при ръбци.
9. Масаж при контрактури.
10. Масаж при тендовагинит.
11. Масаж при контузио.
12. Масаж при дисторзио.
13. Масаж при луксацио.
14. Масаж при фрактури на костите.
15. Масаж при ампутации на крайниците и подготовка на чукана за протезиране.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ

Теоретичен изпит – II семестър

1. Масажът като рефлекторна терапия. Дозировка- примерна схема на рефлекторния масаж. Показания и противопоказания за прилагане на рефлекторния масаж.
2. Мускулен масаж - същност, находки, откриване, техники, показания и противопоказания, методични указания.
3. Периостален масаж - същност, находки, откриване, показания и противопоказания, методични указания.
4. Съединителнотъканен масаж - същност, находки, откриване, показания и противопоказания, методични указания.
5. Сегментарен масаж - същност, находки, откриване, странични явления и отстраняването им, методични указания.
6. Спортен масаж – тренировъчен, предстартов, възстановителен.
7. Козметичен масаж.
8. Масаж при рани.
9. Масаж при ръбци.
10. Масаж при контрактури.
11. Масаж при тендовагинит.
12. Масаж при контузио.
13. Масаж при дисторзио.
14. Масаж при луксацио.
15. Масаж при фрактури на костите.
16. Масаж при ампутации на крайниците и подготовка на чукана за протезиране.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ

Практически изпит – III семестър

1. Масаж при травматични увреди на периферните нерви- нервус медианус, нервус улнарис, нервус радиалис, нервус аксиларис, нервус мускулокутанеус, нервус фибуларис, нервус тибалис, нервус феморалис.
2. Масаж при полиневрит.
3. Масаж при полиомиелит.
4. Масаж при неврит на нервус фациалис.
5. Масаж при неврит и невралгия на нервус ишиадикус.
6. Масаж при брахиален плексит.
7. Масаж при невралгия на нервус тригеминус.
8. Масаж при невралгия на плексус соларис.
9. Масаж при невралгия на окципиталните нерви.
10. Масаж при междуребрена невралгия.
11. Масаж при увреди на гръбначния мозък.
12. Масаж при болест на Паркинсон.
13. Масаж при мозъчен инсулт.
14. Масаж при ДЦП.
15. Масаж при неврастения.
16. Масаж при мигрена.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ **Теоретичен изпит III семестър**

1. Масаж при травматични увреди на периферните нерви- сътресение, контузио, частично и пълно прекъсване на нерва.
2. Масаж при полиневрит.
3. Масаж при полиомиелит.
4. Масаж при неврит на нервус фациалис.
5. Масаж при неврит и невралгия на нервус ишиадикус.
6. Масаж при брахиален плексит.
7. Масаж при невралгия на нервус тригеминус.
8. Масаж при невралгия на плексус соларис.
9. Масаж при невралгия на окципиталните нерви.
10. Масаж при междуребрена невралгия.
11. Масаж при увреди на гръбначния мозък.
12. Масаж при болест на Паркинсон.
13. Масаж при мозъчен инсулт.
14. Масаж при ДЦП.
15. Масаж при неврастения.
16. Масаж при мигрена.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ **Практически изпит – IV семестър**

1. Масаж при ревматоиден артрит.
2. Масаж при анкилозираш спондилоартрит.
3. Масаж при коксартроза.
4. Масаж при гонартроза.
5. Масаж при спондилоартроза.
6. Масаж при бронхиална астма и хроничен бронхит.
7. Масаж при язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хроничен колит и запек.
8. Масаж при обезитас.
9. Масаж при стенокардия.
10. Масаж при инфаркт на миокарда.
11. Масаж при сърдечно - съдова недостатъчност.
12. Масаж при внезапно спиране на сърдечната дейност.
13. Масаж при хипертонична и хипотонична болест.
14. Масаж при лимфен едем.
15. Масаж при кърмачета и рахит.
16. Масаж при крива шия.
17. Масаж при прогресивна мускулна дистрофия.
18. Топография - измервателни единици. Специални точки: възбуждаща, успокояваща, точка извор, шлюзова точка, хармонизираща точка, съединителна точка.
19. Методики, техники, похвати за акупресура.
20. Меридиан на белия дроб и дебело черво.

21. Меридиан на стомаха и далак- панкреас.
22. Меридиан на сърце и тънко черво.
23. Меридиан на пикочния мехур и бъбрека.
24. Меридиан на перикарда и трите енергизатора.
25. Меридиан на жлъчен мехур и черен дроб.
26. Преден среден меридиан и заден среден меридиан.
27. Зонотерапия- същност, находки, техники, показания и противопоказания.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ **Теоретичен изпит IV семестър**

1. Масаж при ревматоиден артрит.
2. Масаж при анкилозиращ спондилоартрит.
3. Масаж при коксартроза.
4. Масаж при гонартроза.
5. Масаж при спондилоартроза.
6. Масаж при белодробни заболявания- бронхиална астма и хроничен бронхит.
7. Масаж при стомашно-чревни заболявания- гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хроничен колит и запек.
8. Масаж при заболявания на обмяната на веществата-обезитас.
9. Масаж при сърдечно- съдови заболявания: стенокардия, инфаркт на миокарда.
10. Масаж при сърдечно- съдови заболявания: сърдечно- съдова недостатъчност, внезапно спиране на сърдечната дейност.
11. Масаж при хипертонична и хипотонична болест.
12. Масаж при лимфен едем.
13. Масаж при кърмачета.
14. Масаж при заболявания в детска възраст – рахит и крива шия.
15. Масаж при прогресивна мускулна дистрофия.
16. Акупресура - исторически преглед, определение, същност, предимства, показания и противопоказания.
17. Традиционни представи за въздействие на акупресурата: учение за енергиите, учение за биологично активните точки, учение за меридианите.
18. Топография- измервателни единици. Специални точки: възбуждаща, успокояваща, точка извор, шлюзова точка, хармонизираща точка, съединителна точка.
19. Методики, техники, похвати за акупресура.
20. Зонотерапия- същност, находки, техники, показания и противопоказания.

КОНСПЕКТ ПО ЛЕЧЕБЕН МАСАЖ ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

1. Исторически преглед на масажа. Масажът като средство в комплексната рехабилитация на болния.
2. Физиологично влияние на масажа върху кожата.
3. Физиологично влияние на масажа върху лимфната система.
4. Физиологично влияние на масажа върху скелетната мускулатура, ставите и околоставните тъкани.
5. Физиологично влияние на масажа върху нервната система.
6. Физиологично влияние на масажа върху кръвоносната система.
7. Физиологично влияние на масажа върху обмяната на веществата.
8. Хигиенни изисквания при масажа към рехабилитатора.
9. Хигиенни изисквания при масажа към масажирания.
 10. Хигиенни изисквания при масажа към условията, при които се извършва.
 11. Намазващи средства. Изходни положения и палпация на отделните тъкани.
 12. Класификация на масажа и масажните похвати.
 13. Техника и физиологично влияние на поглаждането.
 14. Техника и физиологично влияние на разтриването.
 15. Техника и физиологично влияние на омачкването.
 16. Техника и физиологично влияние на вибрацията.
 17. Апаратен масаж.
 18. Показания и противопоказания за масаж.
 19. Масаж на гръб и лумбо- сакрална област.
 20. Масажна яка.
 21. Масаж на горен крайник.
 22. Масаж на долен крайник.
 23. Масаж на гърди и шия.
 24. Масаж на лицевата и окосмената част на главата.
 25. Масаж на корем и коремни органи.
 26. Масажът като рефлекторна терапия. Дозировка- примерна схема на рефлекторния масаж. Показания и противопоказания за прилагане на рефлекторния масаж.
27. Мускулен масаж - същност, находки, откриване, техники, показания и противопоказания, методични указания.
28. Периостален масаж - същност, находки, откриване, показания и противопоказания, методични указания.
29. Съединителнотъканен масаж - същност, находки, откриване, показания и противопоказания, методични указания.
30. Сегментарен масаж - същност, находки, откриване, странични явления и отстраняването им, методични указания.
31. Спортен масаж – тренировъчен, предстартов, възстановителен.
32. Козметичен масаж.
33. Масаж при рани.
34. Масаж при ръбци.
35. Масаж при контрактури.
36. Масаж при тендовагинит.
37. Масаж при контузио.
38. Масаж при дисторзио.
- 39.4 Масаж при луксацио.
40. Масаж при фрактури на костите.
41. Масаж при ампутации на крайниците и подготовка на чукана за протезиране.

42. Масаж при травматични увреди на периферните нерви- сътресение, контузио, частично и пълно прекъсване на нерва.
43. Масаж при полиневрит.
44. Масаж при полиомиелит.
45. Масаж при неврит на нервус фациалис.
46. Масаж при неврит и невралгия на нервус ишиадикус.
47. Масаж при брахиален плексит.
48. Масаж при невралгия на нервус тригеминус.
49. Масаж при невралгия на плексус соларис.
50. Масаж при невралгия на окципиталните нерви.
51. Масаж при междуребрена невралгия.
52. Масаж при увреди на гръбначния мозък.
53. Масаж при болест на Паркинсон.
54. Масаж при мозъчен инсулт.
55. Масаж при ДЦП.
56. Масаж при неврастения.
57. Масаж при мигрена.
58. Масаж при ревматоиден артрит.
59. Масаж при анкилозиращ спондилоартрит.
60. Масаж при коксартроза.
61. Масаж при гонартроза.
62. Масаж при спондилоартроза.
63. Масаж при белодробни заболявания- бронхиална астма и хроничен бронхит.
64. Масаж при стомашно-чревни заболявания- гастрит, язвена болест на стомаха и дванадесетопръстника, хроничен колит и запек.
65. Масаж при заболявания на обмяната на веществата-обезитас.
66. Масаж при сърдечно- съдови заболявания: стенокардия, инфаркт на миокарда.
67. Масаж при сърдечно- съдови заболявания: сърдечно- съдова недостатъчност, внезапно спиране на сърдечната дейност.
68. Масаж при хипертонична и хипотонична болест.
69. Масаж при лимфен едем.
70. Масаж при кърмачета.
71. Масаж при заболявания в детска възраст – рахит и крива шия.
72. Масаж при прогресивна мускулна дистрофия.
73. Акупресура - исторически преглед, определение, същност, предимства, показания и противопоказания.
74. Традиционни представи за въздействие на акупресурата: учение за енергиите, учение за биологично активните точки, учение за меридианите.
75. Топография- измервателни единици. Специални точки: възбуждаща, успокояваща, точка извор, шлюзова точка, хармонизираща точка, съединителна точка.
76. Методики, техники, похвати за акупресура.
77. Зонотерапия- същност, находки, техники, показания и противопоказания.

